

Marcus-Nicolai-gemeente

GASTVRIJHEID

jaarprogramma 2018-2019

Gastvrijheid

Beste lezer,

Voor je ligt het nieuwe programmaboekje van Vorming & Toerusting voor het nieuwe seizoen 2018-2019. We zijn als werkgroep erg blij je dit boekje te kunnen aanbieden. De werkgroep stelt zich onder andere tot doel om mensen met elkaar in contact te brengen rond onderwerpen van geloof, kerk en maatschappij. Dit kan zijn in de vorm van informatie en discussie, maar ook van ontmoeting, films en creatief bezig zijn. Het gaat om het uitwisselen van gedachten en inzichten en het verbreden van de horizon op diverse terreinen. Het programma is zo samengesteld dat denkers, doeners en gevoelsmensen zich geboeid zullen weten.

Rode draad tussen de meeste activiteiten wordt gevormd door ons jaarthema 'Gastvrijheid'. Henri Nouwen schrijft hierover in 'Open uw hart':

"Het staat vast dat 'gastvrijheid' de gast vriendschap wil bieden zonder hem te binden. en hem vrijheid wil schenken zonder hem los te laten. Daarom betekent gastvrijheid in de eerste plaats het scheppen van een open ruimte waar de vreemdeling kan binnengaan en vijand tot vriend kan worden. Gastvrijheid houdt niet in dat we mensen willen veranderen, ze betekent dat we andere mensen een ruimte bieden waarin veranderingen kunnen plaatsvinden."

Ik hoop dat deze gedachten ons inspireren om met een gastvrij hart het nieuwe seizoen in te gaan.

Namens de werkgroep Vorming & Toerusting Marcus- & Nicolaïgemeente,
ds. Hans Koops

Heb je vragen of opmerkingen over het programma of een bepaalde activiteit dan kunt u ons benaderen via vt@nicolaikerkerk.nl of telefonisch via 06-44442706 (Adriaan Verheij)

Afbeelding voorzijde: In de San Nicola basiliek van Noto, Sicilië, is door de parochianen een kruis gemaakt van houten delen van de bootjes waarmee migranten op de kust aanspoelen.

Vanaf maandag 24 september / Kring

Niet in Gods naam – vreedzaam leven en geloven

De Britse opperrabbijn Jonathan schreef een prachtig en toegankelijk boek n.a.v. de akelige kanten van religie vandaag de dag: *Niet in Gods naam*. Een pleidooi tegen religieus extremisme en religieus geweld. Aan de hand van een aantal 'moeilijke' teksten uit Bijbel en Koran ontwikkelt de schrijver een leeswijze die aansluit bij de gedachte van de Abrahamitische geloofs-gemeenschap. 'De tijd is rijp voor joden, christenen en moslims om te zeggen wat ze in het verleden niet gezegd hebben, namelijk: we zijn allemaal kinderen van Abraham. We zijn gezegend. En om gezegend te kunnen zijn hoeft er niemand vervloekt te worden.

Vanuit deze spannende visie daagt hij ons als lezers uit om te komen tot een 'rolomkering'. Verplaats je in de positie van de ander (de zwakkere). Daarom noemt Sacks zijn theologie 'de theologie van de Ander'. Zo staat bijvoorbeeld Genesis namelijk bol van de vraag naar de ander. En denk jezelf in dat je die ander bent voor wie je onbegrip hebt. Dat vraagt om inzet. Oorlogen win je met wapens, maar om de vrede te winnen heb je ideeën nodig. Dat vreedzame idee biedt Jonathan Sacks ons aan als alternatief voor de broedertwist.

Wanneer: maandag van 20.00-21.30 uur

Frequentie: eens per 3 weken

Plaats: kosterij Nicolaïkerk, Nicolaaskerkhof 9, tel. 2315734

Data najaar: 24 september, 15 oktober, 5 en 26 november, 17 december

Vanaf dinsdag 25 september / Kring

Bijbelwerkplaats

De tijden zijn veranderd, ook in het kerkelijk leven. Was de Bijbel vroeger voor mensen soms een hobbel, omdat het gebruikt werd als een half-dogmatisch leerboek, vandaag de dag staat meer de persoonlijke ervaring centraal. Bij de Bijbelse verhalen kun je niet snel iets verkeerd zeggen, mag je twifelen en openlijk moeite hebben met bepaalde personages. Daarmee is veel winst geboekt. Het geeft de mens een vrijere omgang met de Bijbel.

Toch voelen mensen ook weer meer de behoefte om te weten hoe de Bijbel in elkaar steekt, hoe de verschillende boeken op elkaar zijn betrokken, en hoe je Oude- en Nieuwe Testament moet zien in relatie tot elkaar. Wat is de samenhang van al die verhalen in Genesis? Wat houdt de Thora (de boeken van Mozes) bij elkaar? Waarom kwamen daarna nog 'Profeten' en 'Geschriften'? Waarin verschilt de christelijke lezing van het 'Oude Testament' van de Joodse lezing van de 'Hebreeuwse Bijbel'? Waag het bijbelavontuur

en doe mee! Bij opgave wordt het materiaal voor je vermenigvuldigd. Je kunt ook gewoon eens komen kijken of het wat voor je is! Opgave bij Riny Daverschot (tel. 2517177) of ds. Dirk Neven (tel. 2546656)

Wanneer: dinsdag van 13.45-15.15 uur

Frequentie: eens per 3 weken

Plaats: kosterij Nicolaïkerk, Nicolaaskerkhof 9, tel. 2315734

Data najaar: 25 september, 16 oktober, 6 en 27 november, 18 december

Vanaf donderdag 27 september / Kring

20'ers/30'ers

Na een zomerstop gaat de 20'ers/30'ers kring weer verder! We komen om de week op donderdagavond bij elkaar, steeds bij iemand anders thuis. We eten dan meestal eerst samen en bespreken daarna een inhoudelijk onderwerp. Dit jaar willen we het boekje 'Geduld met God' van Thomas Halik lezen. Het eten is vanaf 19:00u, maar je mag uiteraard ook alleen voor het 'inhoudelijke deel' aanschuiven.

Heb je interesse of wil je meer weten? Neem dan contact op met Annelies Schouten (annelies-schouten@hotmail.com)

Wanneer: donderdagavond vanaf 19:00 uur

Frequentie: eens per 2 weken

Dinsdag 2 oktober / Leerhuis

Spiritualiteit van de gastvrijheid

Ons jaarthema 'gastvrijheid' roept allerlei nobele gevoelens op. Gastvrij willen we allemaal wel zijn. En wie zou niet door een ander gastvrij ontvangen willen worden, zeker als je aan de grond zit? Maar mensen en culturen zijn niet van nature gastvrij. Het feit dat in veel talen hetzelfde grondwoord zowel 'gast' als 'vijand' kan betekenen, zet ons aan het denken. Wie weet of je niet door de vreemdeling binnen te laten een 'paard van Troje' binnenhaalt? Angst loert om de hoek van het huis van de gastvrijheid. En toch overwinnen veel mensen deze angst. En toch ervaren veel mensen gastvrijheid als een (godsdienstig) gebod. Wat maakt dat wij mensen over onze eigen schaduw heen kunnen springen? En wie is 'God' voor ons in deze vragen?

Locatie: Tuinzaal Nicolaïkerk

Aanvang: 20.00 uur

Inleiders: ds. Dirk Neven en ds. Hans Koops

Zaterdag 6 oktober / Moving dinner

Gastvrijheid in de praktijk!

Na het grote succes van het moving dinner van afgelopen februari willen we het begin van het nieuwe seizoen weer aftrappen met een sociale activiteit waarin ontmoeting centraal staat. Een moving dinner is de ideale gelegenheid om elkaar in een ongedwongen sfeer te ontmoeten. Hierbij eet je voor-, hoofd- en nagerecht telkens met een andere groep bij iemand anders thuis. Zelf kook je één gang.

Kortom een leuke en unieke mogelijkheid om elkaar te leren kennen. We hopen op veel aanmeldingen!

Je kunt je tot en met zondag 30 september aanmelden via vt@nicolaikerk.nl of bij Adriaan Verheij (06-44442706). Daarbij graag aangeven met hoeveel personen je deelneemt.

Locatie: bij jezelf thuis & door heel Utrecht
Aanvang: 16:30 uur

Vanaf maandag 15 oktober / Kring

Bijbelleerhuis Marcus

Het Evangelie volgens Marcus lijkt de assepoester onder de evangeliën. Honderden jaren lang werd het veel minder gebruikt in de liturgie dan de andere evangeliën. In tegenstelling tot bijvoorbeeld het Evangelie van Johannes trok Marcus relatief weinig aandacht. Heeft dit van doen met de compacte manier van schrijven van Marcus? Bovendien lijken zijn stijl en taal erg nuchter. Heel anders dan de uitvoerige verslagen die in de andere evangeliën worden aangetroffen. De laatste decennia is de belangstelling voor dit Evangelie toegenomen. En terecht. En dan niet omdat het Evangelie volgens Marcus het kortste is. De evangelist vertelt met vaart en visie, en hij boeit de lezers van zijn verhalen van begin tot einde.

Deze kring is bedoeld als een leerhuis, waarin we teksten lezen en proberen te begrijpen. Voor meer informatie kun je contact opnemen met ds. Hans Koops (tel. 2745036)

Locatie: Johannes Bernarduskerk. Oranje Nassaulaan 2, tel. 2880212

Tijd: 14.30-15.30 uur

Data: 15 oktober, 12 november, 14 januari, 11 februari, 11 maart en 8 april

Donderdag 25 oktober / Filmavond

The Other Side of Hope (Aki Kaurismäki, 2017)

Gastvrijheid vinden tussen de gesloten Finnen, dat lijkt op voorhand een moeilijk opgave. Khaled, een jonge Syrische vluchteling, belandt in Helsinki. Met veel hoop op een betere toekomst probeert hij hier politiek asiel te verkrijgen, maar moet helaas besluiten in het illegale circuit te duiken. Vijftiger Wikström, zet een punt achter zijn leven als vertegenwoordiger van heren-overhemden en -stropdassen en begint een restaurant ergens in een achterafstraatje in Helsinki. Daar ontmoeten de twee elkaar op de binnenplaats van het restaurant. Na een kort handgemeen, raken de mannen in gesprek. Herkennen ze iets van zichzelf in de ander, die zo anders is maar wellicht toch ook zo hetzelfde? Een serieuze ondertoon die door Kaurismäki op een lichte, manier wordt gebracht, waarbij een flinke dosis zelfspot van de Finse cultuur niet achterwege blijft.

Locatie: Tuinzaal Nicolaikerkerk (bovenzaal)

Aanvang: 20.00 uur

Woensdag 7 november / Thema avond

Als je partner een andere weg gaat

In deze workshop willen we bespreken hoe het is om te leven met een partner die een andere levensbeschouwing heeft. Het kan zijn dat dit verfrissend is, omdat je spannend genoeg steeds opnieuw je positie expliciet moet maken. Het kan ook een bron van pijnlijk zwijgen worden omdat je weet dat je het niet eens wordt. Is het een verschil wanneer je begonnen bent met een partner die een heel andere overtuiging heeft of wanneer dat onderscheid zich dit in de loop van je relatie heeft ontwikkeld?

Hoe ga je daarmee om? Hoe praat je daarover? Of is dat helemaal niet nodig?

We nodigen graag gemeenteleden uit die hiermee in hun relatie geconfronteerd worden. We stellen ons voor om met elkaar uit te wisselen. Vanzelfsprekend zijn partners ook welkom. We rekenen op maximaal vijftien deelnemers. Als je belangstelling hebt wil je het ons dan bij voorkeur laten weten: athegger@gmail.com

Locatie: Tuinzaal Nicolaikerkerk

Aanvang: 20.00 uur

Zaterdag 10 november / Bezoek en maaltijd Villa Vrede

Draai en eet mee!

De meesten van ons kennen Villa Vrede wel, in ieder geval van naam. Maar ben je er al eens binnen geweest? Onder het motto 'Draai en eet mee!' worden we door de mensen van Villa Vrede gastvrij ontvangen. Samen met de bezoekers maken we een lunch met gerechten die zij uit hun cultuur hebben meegenomen.

Dus loop binnen en draai en eet mee! Iedereen van harte uitgenodigd!

Locatie: Villa Vrede, Wijnesteinlaan 4

Tijd: 11:00-14:00 uur

Rond 5 december / Klaasmaaltijd

Iedereen is welkom

Het is ondertussen een traditie geworden, de Klaasmaaltijd. Ieder jaar rond 5 december opent de Nicolaïkerk haar deuren voor de dak- en thuislozen in onze stad. Graag willen wij hen dit jaar wederom een gezellige en smakelijke maaltijd aanbieden.

Draag je steentje bij aan het helpen opbouwen, uitserveren, koffie schenken, opruimen etc. Opbouwen start gewoonlijk vanaf 16:30 uur, aan tafel gaan we rond 18:00 uur. Daarnaast zijn er ook mensen nodig die de gezellige activiteit van de avond coördineren. Wil/kun je meehelpen of heb je leuke ideeën over het 'entertainment'? Geef je dan op! Voor meer informatie neem contact op via vt@nicolaikerk.nl of de diaconie.

Locatie: Nicolaïkerk

Zondag 16 december / Kerst in de Klaas

De deuren open met kerst!

Tijdens de traditionele kerstmarkt in de Twijnstraat en omgeving opent de Klaaskerk ook haar deuren weer. Er zal ook dit jaar een mooi programma opgezet worden. We hopen weer veel mensen gastvrij te ontvangen! Komt gerust langs of help een handje mee. Voor meer informatie neem contact op via vt@nicolaikerk.nl

Locatie: Nicolaïkerk

Aanvang: 12.00 uur

Maandag 8 januari / Leerhuis

Spiritualiteit van de gastvrijheid

Tweede leerhuisavond rond ons jaarthema 'gastvrijheid'. Mocht u de eerste avond hebben gemist, geen probleem, de avonden zijn prima los van elkaar te bezoeken. Iedereen is uiteraard welkom!

Locatie: Tuinzaal Nicolaikerkerk

Aanvang: 20.00 uur

Inleiders: ds. Dirk Neven en ds. Hans Koops

Dinsdag 15 januari / Filmavond

Resurrection (Kristof Hoornaert, 2017)

Een oude kluizenaar die zich jarenlang heeft afgezonderd van de beschaving, neemt uit medelijden een jongeman in huis die hij halfnaakt heeft aangetroffen in de natuur. De jongeman weigert te spreken, toch ontstaat er een band tussen hen. Als op een dag de politie aanklopt, komt de oude man te weten dat de jongeman wat te verbergen heeft. De oude man staat voor een hartverscheurende keuze. Beschermt hij zijn gast?

Locatie: Tuinzaal Nicolaikerkerk (bovenzaal)

Aanvang: 20.00 uur

Dinsdag 29 januari / Thema avond Frits de Lange

Heilig Onrust. Een pelgrimage naar het hart van religie

Oude geloofs zekerheden verdampen; veel mensen kunnen weinig meer met de traditionele geloofsleer. Maar de behoefte aan spirituele verdieping en geloofsvernieuwing leeft enorm. Met *Heilige Onrust. Een pelgrimage naar het hart van religie* schreef Frits de Lange (hoogleraar Ethiek aan de Protestantse Theologische Universiteit) een boek voor hen die het besef hebben van iets groters en sterkers dan zichzelf, maar dat moeilijk onder woorden kunnen brengen.

Veel theologie zit in het hoofd – zeker bij protestanten. Het gaat over de leer. Maar dit is volgens Frits de Lange de kern van geloven: opstaan, in beweging komen, de ene voet voor de andere zetten, een beroep doen op de gastvrijheid van anderen, en zelf gastvrij te zijn voor wie en wat op je afkomt. "Voor mij is de kern van geloof dat je de moed hebt om elke morgen opnieuw uit bed te stappen, te verlangen naar beter, voller, rechtvaardiger leven, en de hoop niet opgeeft dat het er ooit van komt." In het spoor van de moderne

pelgrim probeert De Lange tot het hart van de joods-christelijke traditie door te dringen.

Een zeer actueel en verdiepend thema dus, van een schrijver die bij de presentatie van dit boek op veel aandacht mocht rekenen. Iedereen van harte welkom!

Locatie: Nicolaikerkerk

Aanvang: 20.00 uur

Donderdag 14 februari / Zangworkshop

Zing jezelf!

Om gastvrij te kunnen zijn moet je kunnen geven en ontvangen. Ruimte maken en hebben in jezelf om zo een ander ook toe te kunnen laten. Vandaar dit jaar een heel speciale zangworkshop. De workshop 'Zing jezelf!' draait om stembevrijding. De workshop wordt gegeven door Brigitte Ubachs die als stemcoach al jarenlang ervaring heeft met deze vorm van zangworkshops.

Stembevrijding is jezelf ruimte geven. Het is voelen, al je emoties durven voelen, en deze laten klinken. Zingen zonder drempels, zonder kaders, zonder goed of fout. Stembevrijding leert je te zingen wie jij precies bent. Jouw zingen leert je veel over wie je bent, wat je nodig hebt, wat je in de weg staat en hoe je je (levens)weg wil vervolgen. Je stem is je uitingsinstrument, we luisteren naar wat er is door het zingen van klanken of woorden, soms een lied. Je leert je stem te gebruiken om angsten aan te gaan, vastgezette emoties te uiten en jezelf te helen.

Dus leer jezelf kennen op een heel andere manier en sluit aan! Iedereen is uiteraard van harte welkom, een goede zangstem is zeker geen voorwaarde. Om een beeld te hebben van het aantal deelnemers graag aanmelden via vt@nicolaikerkerk.nl of bij Adriaan Verheij (06-44442706).

Locatie: Nicolaikerkerk

Aanvang: 20.00 uur

Vanaf woensdag 13 maart / Kring

Gedoopte gasten

Ze zijn niet meer dan gedoopt, Tobit, Judit en de opstandige Makkabeeën. Gestalten uit de zogenoemde apocriefe (deuterocanonieke) bijbelboeken, die soms wel, maar meestal niet in onze bijbels werden en worden opgenomen.

Maar wie van de prachtige verhalen uit deze boeken kennisneemt, zal spoedig beamen dat zij veel meer dan slechts gedoogde gasten zijn. Gedurende 3 of 4 avonden lezen we samen deze spannende, sprookjesachtige en vrome literatuur.

Heb je een bijbel met de deuterocanonieke boeken, neem deze dan mee!
Voor meer informatie: ds. Hans Koops (tel. 2745036)

Data: woensdag 13, 20 en 27 maart (uitloop: woensdag 3 april)
Locatie: Johannes Bernarduskerk, Oranje Nassaulaan 2, tel.2880212
Tijd: 19.45-21.30 uur

Zaterdag 30 maart / Present, aan de slag!

Gastvrijheid als presentie

'Misschien kan alleen iemand die uit ervaring weet wat het is om geen huis te hebben, gastvrijheid bieden', beweert de Franse filosoof Derrida. Vorig seizoen heeft een groep mensen uit onze kerk deze gastvrijheid ondergaan bij iemand die het net lukt zich maatschappelijk te handhaven. We hebben bij iemand wat klussen gedaan en werden gastvrij ontvangen.

Dat willen we dit jaar weer doen. Op zaterdag 30 maart willen we met een groep mensen weer onze handen uit de mouwen steken voor een project dat Stichting Present voor ons uitzoekt. Jongeren kunnen zeker meedoen. In de weken voor deze activiteit zal een uitnodiging in het Mededelingenblad verschijnen. Informatie en opgave: athegger@gmail.com

Locatie & tijd: volgen nog

Donderdag 7 maart t/m 11 april / Ochtendgebed

Samen toeleven naar Pasen

De veertigdagentijd biedt een mooie gelegenheid om tijdens de gewone werkweek samen de dag meditatief te beginnen.

Tijdens de vastentijd zullen we tweemaal per week op dinsdag en donderdag bijeenkomen voor een ochtendgebed, waarin een Bijbelse passage centraal staat. Daarnaast is er in de korte liturgie ruimte voor zang en gebed. Door voorafgaand aan alle andere dingen van de dag samen te komen, vinden we meer ruimte bij en in onszelf om verhalen te laten rondzingen. Een mooi begin van de dag en om de aanloop naar Pasen te verdiepen!

Locatie: Nicolaïkerk, toegang via kosterij
Aanvang: 07.30 uur op dinsdag en donderdag

Donderdag 30 mei t/m zondag 2 juni / Kloosterweekend

Gastvrijheid in Chevetogne

Een weekend naar het benedictijner klooster van Chevetogne (België) om helemaal tot rust en tot je zelf te komen. Dit klooster legt zich toe op de ontmoeting met de Oosterse orthodoxie, voor veel mensen een nog onbekende kant van onze ene christelijke wereldkerk. In Chevetogne bidden de monniken in de byzantijnse kloosterkerk alle dagen de getijden in het kerk-Slavisch of Grieks. Parallel daaraan wordt in de katholieke kloosterkerk dagelijks de liturgie in westerse stijl gevierd. Zo is er sprake van een echte ontmoeting tussen de oosterse en de westerse spirituele traditie. Hoogtepunt is de zondagse eucharistieviering volgens de liturgie van Johannes Chrysostomus. Een weekend voor spirituele zoekers, die zich willen laten bewegen door het grote mysterie van God, zoals die opklinkt in de monastieke tradities van Oost- en West. Voorafgaand aan het weekend komen we een keer bij elkaar om kennis te maken en praktische zaken op elkaar af te stemmen. We vertrekken na afloop van het ochtendgebed op Hemelvaartsdag (30 mei 2019) in auto's op weg naar Chevetogne.

Data: 30 mei t/m 2 juni 2019 (donderdagmorgen tot zondagmiddag)

Datum voorbereidingsavond: in overleg

Vrijdag 7 juni / Pinkstermaaltijd

Elkaar ontmoeten

Leden van de Marcus-Nicolaigemeente en de voormalige St. Gertrudiskerk worden hartelijk uitgenodigd uit om deel te nemen aan een feestelijke Pinkstermaaltijd op vrijdag 7 juni in buurthuis De Nieuwe Jutter.

De maaltijd wordt ieder jaar georganiseerd in de geest van het naderende Pinksterfeest. Een feest van een nieuwe geest van levensvreugde en elkaar weer verstaan, met naar wij hopen veel gelegenheid tot gezellige en interessante ontmoetingen. De maaltijd is gratis, met godsdienstige verschillen wordt rekening gehouden.

Iedereen van harte welkom! Opgeven kan bij René Kil (06-29587076 / fam.kil@ziggo.nl)

Locatie: buurthuis De Nieuwe Jutter (Amerhof 66)

Aanvang: 18.30 uur, zaal open 18.00 uur.

Gastvrijheid

programma Marcus- & Nicolaïgemeente / 2018-2019

vanaf maandag 24 september | Kring (Niet in Gods naam)

vanaf dinsdag 25 september | Bijbelwerkplaats

vanaf donderdag 27 september | 20'ers/30'ers kring

Dinsdag 2 oktober | Leerhuis (Spiritualiteit van de gastvrijheid)

Zaterdag 6 oktober | Moving dinner

vanaf maandag 15 oktober | Bijbelleerhuis Marcus

Donderdag 25 oktober | Filmavond

Woensdag 7 november | Thema-avond Partner

Zaterdag 10 november | Bezoek en maaltijd Villa Vrede

Rond 5 december | Klaasmaaltijd

Zondag 16 december | Kerst in de Klaas

Maandag 8 januari | Leerhuis (Spiritualiteit van de gastvrijheid)

Dinsdag 15 januari | Filmavond

Dinsdag 29 januari | Thema-avond Frits de Lange

Donderdag 14 februari | Zangworkshop

vanaf woensdag 13 maart | Kring (Gedoogde gasten)

Zaterdag 30 maart | Present, aan de slag!

Donderdag 7 maart t/m 11 april | Ochtendgebed

Donderdag 30 mei t/m zondag 2 juni | Kloosterweekend

Vrijdag 7 juni | Pinkstermaaltijd